

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Institutas
Urbanizacijos teorija ir miestų tyrimo metodai	S 005 N 006	Filosofijos	Sociologijos ir socialinio darbo

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	1
individualus	6	seminarai	

Dalyko anotacija
<p>Urbanizacijos samprata: miesto prigimtis ir miestiskumo samprata, urbanizacijos apibrėžimo problema, urbanizacijos veiksniai ir rodikliai.</p> <p>Urbanizacijos raidos teorijos: urbanizacijos etapai, urbanizacijos stadijų teorija, miestų raidos ir urbanizacijos ciklai, ūkio raidos ciklai ir urbanizacija, konvergencija ir divergencija.</p> <p>Miestas ir visuomeniniai procesai: fordistinis / postfordistinis miestas, modernus / postmodernus miestas, miestiskumas kaip gyvenama, marksistinis požiūris į miestą, socialinė diferenciacija / kaita miestuose, džentrifikacija, kolonializmo / postkolonializmo raiška miestuose, multikultūralizmas, miesto valdymo kaita.</p> <p>Miestas ir aplinka: miesto gamtinės aplinkos kaita, miesto ekologija, technogenizacija mieste.</p> <p>Erdvinė urbanizuotumo raiška: erdvinės urbanizuotų erdvių sklaidos teorijos (centrinių vietų, difuzijos), vidinių urbanizuotos erdvės struktūrų raidos teorijos, funkcinė miesto organizacija ir jos raidos modeliai, idealios miesto erdvės struktūros paieškos, pagrindinės miestų planavimo idėjos ir sampratos.</p> <p>Dabartiniai erdvinę miestiskumo diferenciaciją lemiantys veiksniai: globalizacija, globalus miestų tinklas, demografinis sprogymas ir depopuliacija, metropolizacija, miestų plėtros politikos ir planavimo ypatumai, darnus miestų vystymas, perspektyviniai urbanizacijos raidos modeliai.</p> <p>Pagrindinės miestų tyrimų metodologinės nuostatos: miestas kaip sistema, environmentalizmas, pozityvizmas, biheviorizmas, humanizmas, struktūralizmas, menedžerizmas, postmodernizmas, moralinė filosofija, kritinė miestų geografija.</p> <p>Pagrindinės miestų tyrimų kryptys: morfologinė analizė, funkciniai (ekologiniai) tyrimai, kultūriniai-genetiniai tyrimai, socialiniai tyrimai, elgesio tyrimai, gyvenamosios teritorijos, taikomieji miesto tyrimai, miestų sistemų tyrimai.</p> <p>Kiekybiniai miestų tyrimai: miesto statistinių duomenų ypatumai, daugiamatės analizės ypatumai, ryšių mieste ir ryšių tarp miestų tyrimai.</p> <p>Kokybiniai miestų tyrimai: instituciniai tyrimai, veikėjų analizė, ryšių analizė.</p> <p>Funkcinių miesto erdvių tyrimo ypatumai: miesto centrai, gyvenamosios teritorijos, pramoninės teritorijos, žaliosios zonos, infrastruktūra.</p> <p>Kartografinės miestų analizės ypatumai: miesto ribų klausimas, kartografavimas mieste, statistinių duomenų pateikimo ypatumai, GIS taikymas miestų tyrimuose.</p>
Pagrindinė literatūra
LeGates, R. T., Stout, F. (ed.). (2003). <i>The City Reader</i> , London, New York: Routledge.
Gottdiener M., Budd L. (2005). <i>Key concepts in urban studies</i> . London: Sage Publications.
Jonas, A. E. G., McCann E., Thomas, M. (2015). <i>Urban Geography: A Critical Introduction</i> . Malden, Oxford, Chichester: Wiley-Blackwell.
Knox P. L., McCarthy L. M. (2005). <i>Urbanization: An Introduction to Urban Geography</i> . Upper Saddle River: Pearson Education.
Maginn P., Thompson S., Tonts M. (eds.) (2008). <i>Qualitative Urban Analysis: An International Perspective (Studies in Qualitative Methodology)</i> . Amsterdam etc.: Elsevier Science Ltd.
Pacione M. (2009). <i>Urban geography: a global perspective</i> . 2nd ed. London, New York: Routledge.
Paddison, R. (ed.) (2001). <i>Handbook of Urban Studies</i> , London-Thousand Oaks-New Delhi: SAGE Publications.
Silva E. A., Healey P., Harris, N., Van denBroeck, P. (2014). <i>The Routledge Handbook of Planning Research Methods</i> . London, New York: Routledge.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Dovilė Krupickaitė	Dr.	Krupickaitė, D. , G. Pociūtė, L. Peciukonytė (2014). In the middle of nowhere: Gated neighbourhoods in Vilnius region as a new lifestyle? <i>Hungarian Geographical Bulletin</i> 63 (3): 271–286. DOI: 10.15201/hungeobull.63.3.3
		Kriaučiūnas, E., Krupickaitė, D. , Pociūtė-Sereikienė, G., Uborevičienė, R. (2014). Lietuvos kaimo gyvenviečių funkcijų kaitos regioninės ypatybės. <i>Geografijos metraštis</i> 47: 70–87.
		Krupickaitė, D. (2015). Lietuvių diasporos struktūra ir jos atspindys projekto tyrime. Ramonienė, M. (red.). <i>Emigrantai: kalba ir tapatybė</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. P. 19–29.
		Krupickaitė, D. , Baranauskienė, V. (2015). Emigrantų lietuvių kalbos mokėjimo ir vartojimo pasaulio regionuose ypatumai. Ramonienė, M. (red.). <i>Emigrantai: kalba ir tapatybė</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. P. 59–65.
		Pociūtė-Sereikienė, G., Krupickaitė, D. (2016). Uždaros gyvenvietės kaip teritorinės segregacijos veiksnys. <i>Filosofija. Sociologija</i> 27 (2): 161–172.
		Burneika, D., Ubarevičienė, R., Valatka, V., Baranauskaitė, A., Pociūtė-Sereikienė, G., Daugirdas, V., Krupickaitė, D. (2017). Lietuvos metropoliniai regionai. Gyventojų erdvinė diferenciacija XXI a. pradžioje. Vilnius: Lietuvos socialinių tyrimų centras. P. 116–130.
		Ščerbinskaitė, S., Krupickaitė, D. (2017). Daugiabučių renovacijos Vilniaus mieste teritoriniai ypatumai. <i>Geografijos metraštis</i> 50: 21–40.
		Axenov, K., Krupickaitė, D. , Morachevskaya, K., Zinovjev, A. (2018): Retail sprawl in post-Soviet urban residential communities: Case studies of Saint-Petersburg and Vilnius. <i>Moravian Geographical Reports</i> , 26(3): 210–219. DOI: 10.2478/mgr-2018-0017
		Balčaitė, S., Krupickaitė, D. (2018). Perspectives of Gated Communities' socio-spatial integration: the case of post-socialist Lithuania. <i>Belgeo/Revue belge de géographie</i> 4. Published online. http://journals.openedition.org/belgeo/23276 DOI: 10.4000/belgeo.23832
		Pawlewicz, K., Senetra, A., Gwiaździńska-Goraj, M., Krupickaitė, D. (2019-08-24). Differences in the Environmental, Social and Economic Development of Polish–Lithuanian Trans-Border Regions. <i>Social Indicators Research</i> . Published online. https://doi.org/10.1007/s11205-019-02179-9

Patvirtinta Sociologijos mokslo doktorantūros komitete 2019 m. spalio 28 d., protokolo Nr. 250000-KI-42

Sociologijos mokslo doktorantūros komiteto pirmininkas prof. dr. Arūnas Poviliūnas